

MALTA

**QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA**

**ONOR. IMHALLEF
MICALLEF JOSEPH R.**

Seduta tal-21 ta' Novembru, 2002

Citazzjoni Numru. 2167/2000/1

Joseph u Gejtu aħwa GRIXTI

vs

Joseph ŻAHRA

Il-Qorti:

Rat l-Att taċ-Citazzjoni mressaq fid-29 ta' Settembru, 2000, li bih l-atturi ippremettew:

Illi l-atturi huma l-possessuri ta' raba magħruf bħala tal-"Qadi" sive "Ta' Salvun" f'Wied il-Klima, Birżebbuġia, liema raba minn dejjem kellu d-dritt ta' passagg minn fuq raba ta' terzi;

Illi reċentement fis-16 ta' Settembru 2000, il-konvenut għalaq l-aċċess minn dan l-istess passagg b'mod li kkommetta spoll di fronte għall-atturi;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi nonostante li ġie nterpellat anke uffiċjalment il-konvenut naqas milli jispurga l-ispoll minnu kommess;

Għalhekk l-atturi talbu lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex għar-raġunijiet premissi:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi l-konvenut ikkommetta spoll di fronte għall-atturi meta ostakola d-dritt ta' passagg godut mill-istanti fir-raba denominat "Tal-Qadi" sive "Ta' Salvun", Birżebbuġia;

2. Tikkundanna lill-konvenut biex a spejjeż tiegħu fi żmien qasir u perentorju li jiġi lillu ffixsat jispurga l-ispoll minnu kommess u jirriprestina kollox fl-istat 'ante quo';

3. Fin-nuqqas li jagħmel dak lillu ordnat fit-terminu prefiss, l-atturi jiġu awtorizzati jagħmlu x-xogħlijiet huma a spejjeż tal-konvenut;

Bl-ispejjeż, kompriz dawk tal-ittra uffiċjali tal-20 ta' Settembru 2000, kontra l-konvenut ingunt minn issa għas-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xhieda tal-atturi;

Rat in-Nota mressqa fil-15 ta' Diċembru, 2000, li biha l-imħarrek eċċepixxa:

Illi t-talbiet attriċi huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż għas-segwenti raġunijiet:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Il-konvenut rega' fetaħ it-tlett fetħiet li huwa għalaq fil-ħajt divizorju, minnufih kif irċieva l-ittra interpellatorja;

2. Il-konvenut ma kkometta l-ebda spoll ieħor għajr li ħarat l-għalqa li xtara eżattament kif kien għamel l-awtur tiegħu, kif ser jirriżulta waqt il-ġbir tal-provi;

3. Illi din il-kawża ġiet prezentata wara li l-bibien kienu reggħu infetħu u għalhekk il-konvenut ma għandux jiġi kundannat iħallas l-ispejjeż legali;

4. Salv eċċezzjonijiet oħra permessi skond il-Ligi;

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xieħda tal-imħarrek;

Semgħet il-provi tal-partijiet;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-Degriet tagħha tal-20 ta' Ġunju, 2002, li bih ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni ta' spoll privileġġat. L-atturi huma sidien ta' xi porzjonijiet ta' raba' fil-limiti ta' Birżebbuġia. Huma jgħidu li r-raba' tagħhom igawdi jedd ta' mogħdija minn fuq raba' ieħor fl-inħawi. Huma jgħidu li, matul Settembru tal-2000, l-imħarrek Żahra fixkilhom mill-pussess tal-mogħdija billi mbarra fetħiet fil-ħitan bejn l-egħlieqi u ħarat il-partijiet tar-raba' li minnhom kienet tgħaddi l-mogħdija;

Illi għal din l-azzjoni l-imħarrek laqa' billi qal li, hekk kif waslitlu l-ittra mingħand l-atturi, huwa fetaħ minnufih it-tliet fetħiet fil-ħitan li hu kien imbarra, u billi l-kawża nbdiet wara li kien reġa' fetaħ il-bibien, m'għandux iħallas l-ispejjeż tal-kawża. Qal ukoll li ma wettaq l-ebda spoll u kulma għamel kien li ħarat l-għalqa li hu kiseb, sewwasew kif kien isir mill-awturi tiegħu sa minn żmien qabel;

Illi, fid-dawl tal-eċċezzjonijiet imressqin, il-Qorti bidlet l-ordni li fih kellhom jitressqu l-provi, bil-ħsieb li jiġi stabilit meta mbarra l-fetħiet tal-ħitan u meta reġa' neħñihom. Madankollu, il-partijiet ressqu provi oħrajn dwar provenjenzi u titolu li, strettament, jkunu ta' siwi f'kawża petitorja;

Illi, mill-provi mressqin fl-atti tal-kawża jirriżulta li l-atturi huma sidien (u għandhom fil-pussess tagħhom), fi kwoti differenti u minn provenjenzi differenti, xi ħbula raba' fil-qasam magħruf bħala "Tal-Ħadi" jew "Ta' Salvun" qrib Birżebbuġia. L-atturi wrew ukoll li l-mogħdija riklamata minnhom kienet issemmiet f'atti nutarili fil-provenjenzi tal-kuntratt tal-akkwist tagħhom. L-imħarrek kiseb medda raba' qrib dik tal-atturi¹ mingħand il-familja Vella f'Ottubru tal-2000, wara li kien sar konvenju magħhom. Matul iż-żmien li kien għadu sar il-konvenju imma qabel ma ġie ippubblikat l-att tal-bejgħ lill-imħarrek, l-atturi kienu kellmu lill-imħarrek dwar il-mogħdija². Kellmu wkoll lin-nutar li kellu jippubblika l-att tal-bejgħ lill-imħarrek, li nzerta kien l-istess nutar li ippubblika l-kuntratti tal-bejgħ tal-art mibjugħa lill-attur Joseph Grixti. Għall-ħabta ta' nofs Settembru, 2000, qabel ma l-imħarrek kiseb l-art bil-kuntratt, imma wara li kien diġa' sar l-att tal-konvenju, l-imħarrek imbarra l-fetħiet li kien hemm fil-ħitan li jifirdu l-ħbula mtarrġin tar-raba' wara li kiseb il-permess mingħand is-sidien li kiseb dik l-art mingħandhom³. L-imħarrek fisser x'kienu x-xogħlijiet li għamel u wera ritratti ta' dan⁴. Minbarra x-xogħol tal-ġebel, l-imħarrek ħarat ukoll il-ħamrija qrib l-istess ċnut u neħña r-rampi li kienu jsegwu l-

¹ Murija fil-pjanta Dok "JZA", f'paġ. 21 tal-pro`ess

² Xhieda ta' Joseph Grixti 21.2.2002, f'paġ. 48 sa 53 tal-pro`ess

³ Xhieda ta' Joseph Jahra 24.4.2001, f'paġ. 17A-18A tal-pro`ess

⁴ Ara Dokti "JZ3" u "JZ4" f'paġ. 17-18 tal-pro`ess

mogħdija minn ħabel raba' għal ieħor, kif jista' jidher meta jitqabblu r-ritratti tal-inħawi mressqin mill-atturi⁵. Fl-20 ta' Settembru, 2000, inħarġet ittra ufficjali kontra l-imħarrek, u fid-29 ta' Settembru, 2000, infetħet il-kawża. L-imħarrek jgħid li hu neħħa l-ġebel li kien jimbarra l-ħitan qabel ma laqa' għandu l-atti tal-kawża: mill-atti, jidher li hu ġie notifikat fil-5 ta' Diċembru, 2000⁶. L-imħarrek jgħid li, malli waslet għandu l-ittra tal-atturi, mar biha għand avukat li tah parir ineħħi x-xogħol li kien għamel u hu mexa skond dak il-parir. L-attur Joe Grixti jgħid li fl-10 t'Ottubru, 2000, l-imħarrek fetaħ biċċa mill-fetħiet li kien hemm fil-ħitan, u reġa' ħarat il-ħamrija fejn qabel kien hemm il-mogħdija. L-attur Gaetano Grixti xehed li kellem lill-imħarrek f'Ottubru, 2000, u semmielu li kienet infetħet il-kawża⁷ u dan meta x-xogħlijiet kienu għadhom kif għamilhom l-imħarrek f'Settembru;

Illi, għal dak li jirrigwarda l-aspetti legali tal-każ, l-azzjoni mibdija mill-atturi hija dik possessorja magħrufa bħala l-Azzjoni ta' Spoll, u li hija msemmija fl-artikolu 535 tal-Kodiċi Ċivili, għal liema azzjoni japplika wkoll l-artikolu 791 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Din l-azzjoni hija waħda minn erba' azzjonijiet possessorji li l-Kodiċi Ċivili tagħna jagħraf li jistgħu jittieħdu għall-ħarsien tal-pussess;

Illi l-għażla ta' liema azzjoni tinbeda hija mħollija f'idejn min jagħmel il-kawża, u ladarba min jiftaħ kawża jfassalha fuq elementi partikolari, mhux imħolli lill-Qorti li tagħzel x'rimedju ieħor messu fittex l-attur. F'dan il-każ, kif jingħad fl-Att taċ-Ċitazzjoni nnifsu, l-azzjoni magħżula hija dik ta' spoll;

Illi huwa stabilit li l-azzjoni ta' spoll hija msejsa fuq l-ordni pubbliku u hija maħsuba bħala azzjoni mħaffa u effikaċi biex ma tħalli 'l ħadd li jieħu l-liġi b'idejn u jxekkel stat ta' fatt, u biex, jekk dan isir, min ikun għamel dan l-att jerga' jqiegħed kollox minnufih kif kien, qabel kull indaġni oħra⁸

⁵ Ara r-ritratti f'paġ. 46 tal-pro`ess, li jqabblu l-qag]da kif kienet qabel Settembru, 2000, ma' dik li se]]et wara

⁶ Ara r-riferta f'paġ. 8 *tergo* tal-pro`ess

⁷ Xhieda Gaetano Grixti 21.2.2002 f'paġ. 55 tal-pro`ess

⁸ Ara App. -iv. 9.3.1992 fil-kawla fl-ismijiet *Cardona vs Tabone et* (mhux pubblikata)

(*spoliatus ante omnia restituendus*). F'din l-azzjoni huwa meħtieġ jiġu ippruvati tliet (3) elementi, u jiġifieri (a) il-pussess; (b) it-teħid tiegħu b'għamil tal-imħarrek u (c) li l-azzjoni nbdiet fi żmien xahrejn;

Illi dwar l-ewwel element, huwa meħtieġ li jintwera li, fil-waqt li sar l-għamil ilmentat, l-attur kien fil-pussess imqar materjali jew ta' fatt⁹. Minbarra dan, il-pussess ma għandux ikun ekwivoku imma fid-dieher, ukoll jekk ikun għal waqt qasir¹⁰, u l-Qorti għandha tillimita ruħha biss biex tqis il-fatt tal-pussess¹¹ u dak tal-ispoll¹². Mhux meħtieġ li l-pussess li jista' jiġi jithares minn azzjoni bħal din ikun wieħed esklussiv¹³;

Illi f'dan il-każ m'għandu jkun hemm l-ebda dubju li l-atturi kellhom il-pussess tal-mogħdija fi grad qawwi u meħtieġ biex isejjes din l-azzjoni. Huwa possibbli li l-ispoll jimmaterjalizza wkoll meta jkun hemm każda parzjali ta' pussess¹⁴;

Illi jirriżulta wkoll li l-pussess tal-atturi jmur lil hinn minn wieħed ta' żamma prekarja jew b'tolleranza. Hija biss dwar għamla ta' żamma bħal din li l-azzjoni tal-ispoll ma tagħtix il-protezzjoni tagħha¹⁵. Dan qiegħed jingħad minbarra li f'azzjoni ta' pussess privileġġjat bħalma hija l-Azzjoni tal-Ispoll, il-kwestjoni tat-tolleranza tal-pussess m'għandhiex normalment tiġi meqjusa¹⁶. Għall-kuntrarju, f'dan il-każ jista' jingħad li, jekk l-atturi kisbu maż-żmien servitu' personali mmissel minn dritt ta' obligazzjoni, huma għandhom dritt li jitolbu l-ħarsien tal-liġi permezz

⁹ App.: 26.1.1996 fil-kawla fl-ismijiet *J. Vassallo Gatt noe vs J. Camilleri pro et noe* (Kollez. Vol.: LXXX.ii.306)

¹⁰ P.A. : 21.2.1983 fil-kawla fl-ismijiet *G.M. Tonna vs G.M. Tonna*

¹¹ App.: 4.12.1998 fil-kawla fl-ismijiet *J. Aquilina noe et vs L. Debono* (Kollez. Vol.:LXXXII.ii.1217)

¹² P.A. 12.6.1998 fil-kawla fl-ismijiet *J. ~ilia et vs L. Camilleri et* (mhux publikata);

¹³ P.A.: 21.1.1994 fil-kawla fl-ismijiet *A. Pisani et vs V. Farrugia* (mhux publikata);

¹⁴ P.A. 16.1.1965 fil-kawla fl-ismijiet *Cutajar vs Muscat* (Kollez. Vol: XLIX.ii..666)

¹⁵ App. ~iv. 12.3.1984 fil-kawla fl-ismijiet *Bor[vs Dalli* (Kollez. Vol: LXVII.ii.127)

¹⁶ App. ~iv. 5.10.1998 fil-kawla fl-ismijiet *Fenech et vs Bonanno et* (Kollez. Vol: LXXXII.ii.934) u s-sentenzi hemm imsemmija

tal-azzjoni possessorja tal-ispoll kontra l-awtur tal-għamil li jfixkilhom fil-pussess¹⁷;

Illi bilkemm għandu għalfejn jingħad li l-kwestjoni dwar jekk il-jedd pretiż mill-atturi kienx tassew stabil bit-titolu jew bil-mogħdija taż-żmien jew jekk kienx wieħed limitat għal jedd ta' passaġġ bir-riġel jew jekk kienx usa' m'hijiex kwestjoni li jmissha titqanqal fil-proċess tal-azzjoni ta' spoll, u lanqas, fil-fehma tal-Qorti, m'għandha titqies unilaterament. Din hi kwestjoni ta' natura petitorja, li t-tarf tagħha jinstab fi proċess petitorju. Kif ingħad diġa', il-partijiet inħlew bi sforzi kbar biex jistabilixxu l-jedd jew l-ċ-ċaħda tiegħu, meta dan ma kienx rilevanti għall-azzjoni possessorja li għandha quddiemha l-Qorti llum. L-imħarrek u x-xhieda tiegħu seħqu bil-kbir dwar dan l-aspett: imma għall-għanijiet ta' din il-kawża dan huwa immaterjali, u l-jeddijiet minnu vantati jibqgħu impreġudikati ikun x'ikun l-eżitu għall-atturi f'din il-kawża;

Illi, dwar it-tieni element, huwa meħtieġ li jintwera li l-għamil spoljattiv ikun wieħed arbitrarju u magħmul kontra r-rieda tal-possessor b'mod li jista' jagħti lok għal azzjoni ta' danni kontra min ikun wettqu¹⁸. Huwa wkoll maħsub li l-għamil irid ikun wieħed vjolenti jew imqar mistur għall-għarfien tal-persuna li kellha l-pussess¹⁹;

Illi, ġie mfisser ukoll li l-kliem "*vis aut clam*" li jirradikaw dan l-element tal-azzjoni, mhux tabilfors jissarraf f'għamil ta' tkissir jew qerda ta' oġġett miżmum mill-attur jew li fih huwa jgarrab xi ħsara fiżika, għaliex huwa biżżejjed li l-għamil spoljattiv isir kontra r-rieda tiegħu jew mingħajr ma jitħalla jintebah bih²⁰;

Illi f'dan il-każ, intwera li meta sar ix-xogħol tat-titliegħ tal-ħita bil-ġebel, u l-tneħħija tar-rampi li kienu jgħaddu mal-mogħdija minn ħabel għal ieħor tar-raba' l-atturi ma tawx il-kunsens tagħhom. Jirrizulta wkoll, bi stqarrija tal-imħarrek innifsu, li x-xogħol għamlu hu stess. Hu jisħaq li

¹⁷ Ara, per e'empju, P.A. 15.3.1960 fil-kawla fl-ismijiet *Montebello vs Montebello* (Kollez. Vol: XLIV.i.562) li kienet tittratta dwar spoll minn mogħdija

¹⁸ P.A. 30.4.1991 fil-kawla fl-ismijiet *J. Vella pro et noe. vs S. Micallef* (Kollez. Vol: LXXV.iii.695)

¹⁹ App. -iv. 9.1.1976 fil-kawla fl-ismijiet *A. Mizzi noe vs R. Clark noe*

²⁰ App. -iv. 20.1.1961 fil-kawla fl-ismijiet *Desira vs Lungaro* (Kollez. Vol: XLV.i.19)

dan sar bil-kunsens tas-sidien li mingħandhomkien sejjer jikseb l-art imma ma jistax ma jiġix innutat li l-effett ħassewh l-atturi direttament;

Illi dwar it-tielet element, il-liġi trid li l-azzjoni għat-tneħħija tal-effetti tal-ispoll għandha tinbeda fi żmien xahrejn. Dan iż-żmien huwa meqjus bħala terminu ta' dekadenza. Bħal kull wieħed ieħor mill-elementi tal-azzjoni, dan il-fatt għandu jiġi pruvat mill-attur. Iżda meta l-kwestjoni taż-żmien tittella' mill-imħarrek bis-saħħa ta' eċċezzjoni, allura l-prova li l-azzjoni ta' spoll privileġġat saret barra żmienha taqa' fuq l-istess imħarrek, kif jipprovdi l-artikolu 562 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta²¹;

Illi dwar il-kwestjoni taż-żmien li fiha jmissha ssir il-kawża għandu jingħad li tinqala' l-problema dwar minn meta għandu jibda jintgħadd it-terminu ta' xahrejn li tiffissa l-liġi. Dan jinħoloq b'mod partikolari meta l-għamil spoljattiv ikun sar minn wara dahar il-persuna li kellha l-pussess. Kien hemm każijiet fejn il-qrati għamlu distinzjoni bejn meta l-għamil ta' spoll ikun wieħed li sar darba u fejn l-għamil ikun att li jippresisti, u għalhekk inħoloq il-ħsieb li l-azzjoni tibda jew minn meta l-persuna li tteħdilha l-pussess intebhet bl-ispoll jew meta l-att persistenti ntemm²². Iżda, fil-fehma tal-Qorti, qari xieraq taż-żewġ artikoli tal-liġi li jikkellmu dwar l-azzjoni privileġġata tal-ispoll (l-artikolu 791 tal-Kap 12 u l-artikolu 535 tal-Kap 16) ma jħallux għażla għal dik li għandha tkun it-tifsira xierqa li jmissha tingħata dwar minn meta għandu jintgħadd iż-żmien ta' xahrejn: dan għandu jibda jitqies minn dak inhar tal-ispoll²³;

Illi fil-każ li għandha quddiemha l-Qorti, dan l-element m'hemmx dubju li huwa mwettaq, għaliex il-kawża nfetħet inqas minn xahrejn wara li sar l-għamil attackat. L-imħarrek lanqas qanqal xi kontestazzjoni dwar dan;

Illi biex isseħħ l-azzjoni tal-ispoll huwa meħtieġ ukoll li t-tliet elementi msemmija hawn ikunu kollha pruvati li jesistu, b'mod illi jekk jinstab, per eżempju, li l-attur naqas

²¹ App. -iv. 18.6.1993 fil-kawla fl-ismijiet *N. Vassallo vs F. Esposito* (mhux pubblikata)

²² P.A. 19.1.1996 fil-kawla fl-ismijiet *Borj vs Attard* (mhux pubblikata)

²³ App. -iv. 4.12.1998 fil-kawla fl-ismijiet *Dr. F.X. Vassallo noe vs J. Baldacchino et* (Kollez. Vol: LXXXII.ii.1354)

li jressaq l-azzjoni fiż-żmien ta' xahrejn, l-azzjoni taqa' minhabba n-nuqqas ta' wiehed mill-elementi meħtieġa mingħajr ma jkun hemm bżonn li wiehed jistharreġ jekk jikkonkorru l-elementi l-oħrajn tal-pussess u tal-għamil li bih il-pussess ikun ittiehed;

Illi jifdal punt importanti li jiġi studjat, u dan jikkostitwixxi l-bażi ewlenija tal-eċċezzjoni mressqa mill-imħarrek. Huwa jisħaq li dak li għamel kien b'ħarsien tal-jeddijiet tiegħu u kien isir minn żmien qabel mill-persuni li f'idejhom kienet ir-raba' li xtara. Il-Qorti ssib li, għallanqas dwar parti minn din l-allegazzjoni, il-fatti juru mod ieħor. Il-ħitan imbarrahom hu (għalkemm jgħid li qabel ma għamel ix-xogħlijiet dawn il-ħitan kienu diġa' imblokkati b'gebel kbir) u r-rampi neħħihom bejn ħabel u ieħor neħħihom hu wkoll. L-unika xhieda li ressaq dwar dak li kien isir qabel kien dwar sa fejn kienet tinħarat ir-raba'²⁴;

Illi, madankollu, il-Qorti iżżid tinnota li, aktar minn hekk, l-imħarrek innifsu jidher li kellu dubju kbir dwar l-għamil tiegħu, għaliex jgħid li neħħa dawk ix-xogħlijiet li kien għamel. Kemm hu hekk, isejjes il-qofol tad-difiża tiegħu fuq dan il-fatt. Qagħad minnufih, jgħid hu, għall-parir legali li ngħata mill-avukat tiegħu;

Illi, mkinbarra d-dubju dwar is-siwi tal-argument tal-imħarrek, dan l-argument jisthoqqlu jiġi mifli sewwa għaliex il-Qorti tqis li huwa ta' siwi kbir għas-soluzzjoni tal-kwestjoni. F'dan il-każ, il-Qorti sejra tagħmel osservazzjonijiet li jintrabtu man-natura possessorja tal-kawża li għandha quddiemha;

Illi din il-Qorti tqis li jekk għandu jingħata tifsir sewwa tal-azzjoni possessorja tal-ispoll maħsuba fl-artikolu 535, din għandha tiġi mfissra kif riedha l-legislatur. Kien għalhekk li dak l-artikolu suppost jinqara flimkien mal-imsemmi artikolu 791 tal-Kap 12, li jillimita l-għamla ta' eċċezzjonijiet li jistgħu jittellgħu kontra l-attur għal dawk strettament ta' natura dilatorja²⁵. B'mod partikolari, għall-azzjoni ta' spoll, l-imħarrek ma jistax iwieġeb jew jilqa' billi

²⁴ Ara xhieda ta' Emanuel Jahra (affidavit) u ta' Sebastian Vella 28.11.2001, f'paj. 25 u 35-6 tal-pro`ess

²⁵ App. ~iv. 2.11.1994 fil-kawla fl-ismijiet *Ajius et vs Ajius et* (Kollez. Vol: LXXVIII.i.319)

jgħid li l-att tiegħu kien wieħed leġittimu, għaliex dik id-difiża tappartieni lill-ġudizzju petitorju²⁶. Għaldaqstant ukoll, il-mottiv li jkun ġiegħel jew anima lill-imħarrek biex iwettaq l-għamil li jnaqqas il-pussess ma jiswa xejn biex itaffi jew ixejjen is-sanzjoni li l-azzjoni ta' spoll iġġib magħha²⁷, jiġifieri dik li l-persuna mneħħija mill-pussess għandha titqiegħed lura f'dak il-pussess sħiħ u bla mittiefes qabel kull haġa oħra (*spoliatus ante omnia restituendus*)²⁸;

Illi, minbarra dan, u minn dak li jirriżulta wkoll, ma jistax jingħad li, bit-tneħħija tax-xogħlijiet li l-imħarrek kien għamel fil-ħitan, l-atturi ngħataw għal kollox mill-ġdid il-pussess li kellhom qabel. Dan jingħad għaliex ma ntweriex li r-rampi reġgħu mtlew u li l-ftuħ tal-ħitan reġa' sar kif kien qabel. Kien jaqa' wkoll fuq l-imħarrek li juri li kien reġa' irreintegra lill-atturi fil-pussess li minnu kien xekkel lill-atturi;

Illi, għalhekk, il-Qorti ssib li, f'dan il-każ, l-atturi seħħilhom jipprovaw l-elementi kollha tal-azzjoni minnhom mibdija kontra l-imħarrek, u li l-eċċezzjonijiet imressqa minn dan ma jsibux l-appoġġ tal-liġi. Kif ingħad, din is-sentenza hija waħda limitata għal konsiderazzjonijiet integrativi tal-azzjoni possessorja, u tħalli bla mittiefsa l-jeddijiet li l-imħarrek (jew aħjar, martu) jista' jkollu fil-qasam tal-indaġni petitorja;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:

Filwaqt li **tiċhad l-eċċezzjonijiet kollha** tal-imħarrek;

Tilqa' l-ewwel talba attriċi u tiddikjara li bl-għamil tiegħu li jimbarra l-ħitan u xekkel il-medda tal-mogħdija li twassal għar-raba' tal-atturi, l-istess imħarrek wettaq għamil ta' spoll bi ħsara tal-atturi;

²⁶ P.A. 4.2.1958 fil-kawla fl-ismijiet *Delia vs Schembri et* (Kollez Vol: XLII.ii.900)

²⁷ App. ~iv. 9.3.1992 fil-kawla fl-ismijiet *C. Cardona vs F. Tabone et*, fuq imsemmija

²⁸ Ara P.A. NA 15.10.1998 fil-kawla fl-ismijiet *Nallareno Attard vs Francis Attard*

Kopja Informali ta' Sentenza

Tilqa' t-tieni talba attriċi u tikkundanna lill-imħarrek biex sa żmien ħmistax-il (15) jum millum, jerga' jqiegħed lill-atturi fil-pussess sħiħ u bla mittiefes tal-imsemmija mogħdija kif kienet qabel is-16 ta' Settembru, 2000;

Tilqa' t-tielet talba attriċi u tawtorizza minn issa lill-atturi biex jagħmlu huma, bi spejjeż tal-imħarrek, dak kollu meħtieġ biex jerggħu jieħdu lura l-pussess tal-mogħdija, jekk kemm-il darba l-imħarrek jonqos li jagħti lura l-pussess sħiħ fiż-żmien mogħti; u

Tikkundanna lill-imħarrek biex iħallas l-ispejjeż kollha tal-kawża, kif mitlub mill-atturi.

0

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
21 ta' Novembru, 2002

Charles Falzon,
Deputat Registratur,
21 ta' Novembru, 2002